

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

LEGAL REGULATION OF TOURIST ACTIVITIES IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF UKRAINE

УДК 338.482:004

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct79-44>

Матвейчук Л.О.

доктор наук державного управління,
к.е.н., доцент,
завідувач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи,
Кам'янець-Подільський
національний університет
імені Івана Огієнка

Фурман І.Г.

к.ю.н., викладач кафедри архівознавства,
спеціальних історичних
та правознавчих дисциплін,
Кам'янець-Подільський
національний університет
імені Івана Огієнка

Matvejciuk Liudmyla

Ivan Ohienko Kamianets-Podilsky
National University

Furman Ihor

Ivan Ohienko Kamianets-Podilsky
National University

У статті розглянуто нормативні акти щодо правового регулювання туристичної діяльності в умовах цифровізації України. Розкрито правову площину процедур проведення державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності в електронній формі та їх електронної ідентифікації. Проаналізовано законодавче врегулювання процесів цифрової взаємодії представників туристичного бізнесу з органами публічної влади в частині отримання адміністративних послуг. Наведено нормативи щодо створення публічних електронних реєстрів та їх оприлюднення. Охарактеризовано державну електронну інформаційну систему Єдиний туристичний реєстр, перераховані категорії її користувачів. Виділено законодавчі акти щодо захисту інформації і її обробка та нормативи, які регулюють інформаційну взаємодію в цифровому форматі.

Ключові слова: правове регулювання, нормативні акти, туризм, туристична діяльність, цифровізація, цифрова взаємодія.

The legal principles of the implementation of tourist activities in Ukraine are revealed; normative legal acts regarding the legal regulation of tourist activities in the conditions of digitalization of Ukraine were analyzed; the main normative acts regulating the activities of business entities in digital format are highlighted. The legal scope of procedures for state registration of business entities in electronic form and their electronic identification is considered. The issue of regulatory regulation of the processes of digital interaction of representatives of the tourism business with public authorities in terms of obtaining administrative services is analyzed. One of the directions of digitization is characterized – the creation of a platform of registers, the basic registers and others are disclosed. In accordance with the legislation of Ukraine, the following are included in the list of data sets subject to publication: License Register of Tour Operators, Register of Certificates Establishing Hotel Categories, Unified Tourist Register (EUTR). The Procedure for conducting the ETR was analyzed, the normative definition of the register was disclosed, the categories of users of this state electronic information system were listed, where the object is information about subjects of tourist activity and objects of tourist infrastructure. Legislation on information protection and its processing and regulations regulating information interaction in the digital format of the ETR with public electronic registers and other state electronic information resources are highlighted. In Ukraine, there are legal acts for the development of tourism activities in the conditions of the formation of the digital economy. The strengthening of the digital infrastructure of the domestic industry of tourism will be the implementation of the ETR in 2025. However, the specifics of the digitalization of tourism activities should be reflected in industry regulations, including law of Ukraine «About tourism». In addition, the presence of a significant number of regulations on the regulation of digital relations requires the unification of regulations into a single document on digitalization issues – the Digital Code, which will regulate socio-economic relations in the digital economy.

Key words: legal regulation, normative acts, tourism, tourist activity, digitalization, digital interaction.

Постановка проблеми. Процеси цифровізації, які сьогодні активно відбуваються в українському суспільстві охоплюють всі сфери економіки, в т.ч. туристичну. Враховуючи специфіку багатогалузевості при формуванні туристичного продукту цифрові технології проникають в діяльність всіх суб'єктів туристичної інфраструктури. В сучасних умовах розвитку цифрової економіки з врахування вітчизняних стратегічно-концептуальних документів процеси трансформації індустрії туризму під впливом цифровізації потребують першочергових досліджень нормативної складової, яка є основою цифрових відносин учасників туристичної індустрії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані із правовим регулюванням туристичної діяльності були предметом наукових пошуків багатьох вчених. У той же час, незважаючи на інтерес до вивчення проблематики цифрових трансформацій в індустрії туризму таких науковців як С. Калініченко, В. Кифяк, О. Кифяк, А. Кравченко, Т. Марусей, Н. Садової, О. Стрижак, В. Проскуриної, М. Шевелюк та ін.,

правова площина туристичної діяльності в умовах становлення України, як цифрової держави знайшла відображення в публікації К. Токаревої, К. Врублевська-Місюна [23]. Дослідженням трансформації вітчизняної правової системи у цифрову епоху займалися О. Вінник [1], О. Теличко, В. Рекун [22]. З огляду на це, обрана тема є малодослідженою в правовій доктрині при нинішніх умовах цифровізації туристичної діяльності.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є аналіз правового регулювання туристичної діяльності в умовах цифровізації України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правове регулювання діяльності суб'єктів туристичної індустрії в Україні здійснюється відповідно Конституції України; Господарського, Податкового, Трудового, Адміністративного, Цивільного, Кримінального, Екологічного, Земельного кодексів; законів та підзаконних нормативно-правових актів. Загальні нормативно-правові акти лише певною мірою регулюють відносини суб'єктів туристичної галузі. На сьогодні, базовим нормативним документом для сфери туризму є закон України

(далі – ЗУ) «Про туризм» [19] та спеціальні нормативно-правові акти: ЗУ «Про страхування», «Про курорти», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про екологічну мережу України», «Про захист прав споживачів», «Про особисте селянське господарство».

Внаслідок пандемії Covid-19, пізніше – російського вторгнення в Україну відбулося поступове переформатування комунікацій бізнесу в формат онлайн на ринку туристичних послуг. Врегулювання таких відносин супроводжувалось відповідними змінами в українській правовій системі. На сьогодні в Україні нормативно-правові питання щодо цифрового формату діяльності учасників економічних відносин визначені у низці законодавчих актів: Цивільний, Господарський, Податковий кодексами України; ЗУ: «Про Національну програму інформатизації», «Про інформацію», «Про телекомунікації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємств та громадських формувань», «Про захист персональних даних», «Про доступ до публічної інформації», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про електронну комерцію», «Про публічні закупівлі», «Про адміністративні

послуги», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах». Взаємодія в цифровому форматі суб'єктів економічних відносин відбувається при наявності електронного підпису або кваліфікованого електронного підпису, які створені відповідно до вимог ЗУ «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [11]. У таблиці 1 наведено основні нормативні акти, які регламентують діяльність суб'єктів господарювання в цифровому форматі.

Цифровізація охоплює суспільно-економічні процеси починаючи з відкриття бізнесу, взаємодії з бізнес партнерами, отриманні послуг від держави, подачі звітності тощо. На сьогодні, в Україні, державна реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності в режимі онлайн внормована відповідними законодавчими актами, а саме: ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг». Здійснення державної реєстрації в онлайн форматі прописано у розділі IV Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Заява та документи для державної реєстрації в електронній формі мають

Таблиця 1

Перелік нормативних актів

Закон України	Опис
Про електронні документи та електронний документообіг [10]	встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів.
Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги [11]	визначає правові та організаційні засади електронної ідентифікації та надання електронних довірчих послуг, права та обов'язки суб'єктів відносин у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг.
Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні [18]	визначає організаційні, правові та фінансові засади функціонування правового режиму Дія Сіті, що запроваджується з метою стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій, а також талановитих спеціалістів.
Про електронну комерцію [12]	визначає організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції в Україні, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-комунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції.
Про електронні комунікації [13]	регламентує правові відносини, пов'язані з електронними комунікаційними мережами загального користування та електронними комунікаційними послугами, користуванням обмеженими ресурсами та забезпеченням конкуренції на ринку електронних комунікацій, що дозволить встановити засади державного управління та регулювання у сфері електронних комунікацій.
Про хмарні послуги [20]	визначає правові відносини, що виникають при наданні хмарних послуг, та встановлює особливості використання хмарних послуг органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, військовими формуваннями, утвореними відповідно до ЗУ, державними підприємствами, установами та організаціями, суб'єктами владних повноважень та іншими суб'єктами, яким делеговані такі повноваження.

Джерело: складено на основі інформації нормативних актів [10; 11; 12; 13; 18; 20]

відповідати вимогам, встановленим ЗУ «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги». Існує можливість здійснювати інші реєстраційні дії, а саме: державна реєстрація внесення змін до даних про підприємця та припинення підприємницької діяльності за його рішенням. На сьогодні, автоматична реєстрація суб'єкта підприємництва реалізована на Єдиному державному веб-порталі електронних послуг «Дія» (<https://diia.gov.ua/>) у розділі «Державні послуги онлайн» (<https://diia.gov.ua/services/categories/biznesu/stvorennya-biznesu>).

Електронна ідентифікація заявників при подачі документів в електронній формі в процесі державної реєстрації регламентована ЗУ «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та «Про електронні документи та електронний документообіг». Відносини, пов'язані з електронною ідентифікацією та наданням електронних довірчих послуг, регулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, ЗУ «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про захист персональних даних», «Про інформацію», а також іншими нормативно-правовими актами.

Окремої уваги заслуговує питання нормативного врегулювання процесів цифрової взаємодії представників туристичного бізнесу з органами публічної влади в частині отримання адміністративних послуг при здійсненні: державної реєстрації

суб'єкта підприємницької діяльності, отримання дозвільних документів, подачі звітності, сплати податків та зборів тощо. Як уже зазначалось вище, формат цифрових комунікацій в нормованій ЗУ «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та іншими ЗУ, які регламентують сферу публічних послуг (табл. 2).

Спектр вищезазначених законів визначає правові засади щодо реалізації прав, фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг, надання електронних публічних послуг, електронної ідентифікації тощо.

Слід зазначити, що зміни в правовому полі щодо унормування цифрових комунікацій (в т.ч. при наданні публічних послуг) відбуваються постійно. Як приклад, у березня 2024 року набрав чинність ЗУ «Про цифровий контент та цифрові послуги» [21], який встановлює правові засади відносин у сфері цифрових послуг. Даний закон регулює відносини між виконавцем, який надає цифрові послуги або цифровий контент та споживачем цих послуг. Законом визначено поняття «цифрова послуга», «цифровий контент» «цифрове середовище».

Одним із напрямів цифрової трансформації України є створення ефективної платформи реєстрів, при існуючій наявності різноманіття реєстрів державних органів з розбіжними структурами, що було обумовлено тим, що кожен орган державної влади створював відомчі реєстри відповідно до специфіки діяльності та власного уявлення.

Таблиця 2

Законодавство у сфері надання публічних послуг

Закон України	Опис
Про доступ до публічної інформації [9]	– визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес.
Про адміністративні послуги [7]	– визначає правові засади реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг.
Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг [16]	– визначає засади надання електронних публічних послуг, публічних послуг, комплексних електронних публічних послуг, автоматичного режиму надання електронних публічних послуг.
Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги [11]	– визначає правові та організаційні засади електронної ідентифікації та надання електронних довірчих послуг, права та обов'язки суб'єктів відносин у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг.
Про публічні електронні реєстри [17]	– встановлює правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах.
Про ліцензування видів господарської діяльності [14]	– регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню,

Джерело: складено на основі інформації нормативних актів [7; 9; 11; 14; 16; 17]

З 1 січня 2022 року набув чинності ЗУ «Про публічні електронні реєстри», дія якого поширюється на відносини, що виникають у сфері публічних електронних реєстрів під час створення, адміністрування (накопичення, оброблення, зберігання) та використання інформації. Публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації [17].

ЗУ «Про публічні електронні реєстри» виокремлено базові реєстри, до яких віднесено: Державний земельний кадастр; Державний реєстр речових прав на нерухоме майно; Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; Єдиний державний реєстр транспортних засобів; Єдиний державний реєстр адрес; Єдиний державний демографічний реєстр; Реєстр будівель та споруд. Особливістю базових реєстрів є одноразовий збір інформації про об'єкт реєстру та багаторазове використання даної інформації під час провадження дозвільної діяльності, наданні адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, провадження іншої управлінської діяльності та здійснення державного регулювання. До переліку інших реєстрів належить Ліцензійний реєстр суб'єктів турсервісної діяльності, який містить інформацію про діючі ліцензії, отримані суб'єктами господарювання у сфері туризму та Реєстр свідоцтв про встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання).

Згідно ЗУ «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація у формі відкритих даних оприлюднюється для вільного та безоплатного доступу до неї для їх подальшого вільного використання та поширення. Відповідно до переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних (додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних) Державне агентство розвитку туризму (далі – ДАРТ) України оприлюднює таку інформацію:

- Ліцензійний реєстр суб'єктів турсервісної діяльності;
- Реєстр свідоцтв про встановлення категорій готелям;
- Єдиний туристичний реєстр [4].
- Станом на 1.07.2024 р. на порталі відкритих даних (<https://data.gov.ua/>) розміщено: 1) Ліцензійний реєстр суб'єктів турсервісної діяльності (<https://data.gov.ua/dataset/b1443000-6749-4fba-8a11-2cd15dff8c8f>) (останнє оновлено 17 лютого 2021 р.); 2) Реєстр свідоцтв про встановлення категорій готелям (<https://data.gov.ua/>

[dataset/993e8938-5ebf-4880-a995-ee05dcbd6061](https://data.gov.ua/dataset/993e8938-5ebf-4880-a995-ee05dcbd6061)) (останнє оновлено 9 січня 2024 р.),

Щодо Єдиного туристичного реєстру, то слід зазначити, що у проекті ЗУ «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму» присутнє визначення поняття «Єдиний туристичний реєстр – це державна електронна інформаційна система, яка містить відомості про суб'єктів туристичної діяльності, щодо яких передбачено цим Законом подання повідомлення про початок здійснення діяльності, та інші відомості щодо забезпечення здійснення туристичної діяльності» [8].

У червні 2024 року урядом затверджено Порядок ведення Єдиного туристичного реєстру (далі – ЄТР) [5], який визначає процес формування реєстру та його структуру, порядок внесення інформації про суб'єктів туристичної діяльності. У цьому Порядку термін «Єдиний туристичний реєстр» трактується як – інформаційно-комунікаційна система, яка забезпечує ведення обліку суб'єктів туристичної діяльності, об'єктів туристичної інфраструктури, статистичної інформації у сфері туризму та курортів шляхом створення, збирання, розміщення, накопичення, оброблення реєстрових даних, надання реєстрової інформації, захисту, електронної інформаційної взаємодії, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронній формі [20.00]. Користувачами ЄТР можуть бути пересічні громадяни та представники туристичної індустрії (турсервісники та турагенти, суб'єкти підприємницької діяльності, які надають послуги: харчування, проживання, транспорту, торгівлі, екскурсійні та ін.); представники органів публічної влади в процесі реєстрації, ліцензування, сертифікації. Згідно Постанови КМУ від 28 червня 2024 р. № 754 «Деякі питання ведення Єдиного туристичного реєстру» ДАРТ заплановано введення ЄТР з 1 січня 2025 р. Як зазначила голова ДАРТ Мар'яна Олесків, впровадження ЄТР має встановити прозорі та справедливі правила для галузі, як для турсервісників і суб'єктів, які надають послуги проживання так і для споживачів туристичних послуг.

Захист інформації та її обробка в ЄТР здійснюються відповідно до вимог ЗУ «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про захист персональних даних». Інформаційна взаємодія ЄТР в цифровому форматі з публічними електронними реєстрами та іншими державними електронними інформаційними ресурсами відбувається з використанням системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта» відповідно до Порядку підключення до системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта» [6]. Питання електронної взаємодії електронних

інформаційних ресурсів регламентовано постановами КМУ № 606 від 8 вересня 2016 р. [2].

Висновки з проведеного дослідження.

Наявність відповідного законодавства, яке вносить правові відносини суб'єктів туристичної галузі в цифровому форматі сприяє розвитку цифрової економіки в Україні. Впровадження Єдиного туристичного реєстру з 2025 року употужнить цифрову інфраструктуру вітчизняної туристичної галузі. Проте, на нашу думку, специфіка цифровізації туристичної діяльності має віддзеркалюватися в галузевих нормативно-правових актах, в т.ч. ЗУ «Про туризм». До того ж, наявність значної кількості нормативів щодо регулювання відносин у сфері інформації та цифрових технологій потребує об'єднання нормативів у єдиний документ з питань цифровізації – Цифровий кодекс, ціллю якого є створення кодифікованої законодавчої бази для відносин в цифровій економіці.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Вінник О.М. Правове регулювання відносин цифровізації: місце і роль в правовій системі та системі господарського права України. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. № 1 (43). 2022. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/361/342>
2. Деякі питання електронної взаємодії електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n340>
3. Положення про систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта»: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n14>
4. Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#n12>
5. Порядок ведення Єдиного туристичного реєстру: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 р. № 754. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/754-2024-%D0%BF#n14>
6. Порядок підключення до системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта»: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n340>
7. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 р. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
8. Про внесення змін до Закону України «Про туризм» та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму: Проект. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70072

9. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

10. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

11. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n3>

12. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>.

13. Про електронні комунікації: Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

14. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.

15. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 1 грудня 2022 р. № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>.

16. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15 липня 2021 р. № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>

17. Про публічні електронні реєстри: Закон України від 18.11.2021 р. № 1907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text>

18. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

19. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

20. Про хмарні послуги: Закон України від 17.02.2022 р. № 2075-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text>

21. Про цифровий контент та цифрові послуги: Закон України від 10 серпня 2023 р. № 3321-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text>

22. Теличко О.А., Рекун В.А. Розвиток правової системи у цифрову епоху. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1/2022. С. 209–212. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2022/53.pdf

23. Токарева К.О., Врублевська-Місюна К.М. Правове регулювання туристичної галузі в умовах розвитку економіки Індустрії 4.0. *Право та інновації*. 2021. № 2 (34). С. 111–116. URL: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/724/628>

REFERENCES:

1. Vinnik O.M. (2022) Pravove rehuljuvannja vidnosyn cyfrovizaciji: misce i rolj v pravovij systemi ta systemi ghospodarskoghho prava Ukrajinu [Legal regulation of digitalization relations: place and role in the legal system and the system of economic law of Ukraine]. *Aktualjni problemy prava: teorijai praktyka*, vol. 1 (43). Available at: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/361/342>

2. Dejaki pytannja elektronnoji vzajemodiji elektronnykh informacijnykh resursiv [Some questions about electronic interaction of electronic information resources]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 veresnja 2016 r. vol. 606. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n340>

3. Polozhennja pro systemu elektronnoji vzajemodiji derzhavnykh elektronnykh informacijnykh resursiv «Trembita» [Regulation of the system of electronic interaction of state electronic information resources «Trembita»]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 veresnja 2016 r. vol. 606. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n14>

4. Polozhennja pro nabory danykh, jaki pidljaghajutj opryljudnennju u formi vidkrytykh danykh [Regulation of the data sets to be made public in the form of open data]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 zhovtnja 2015 r. vol. 835. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#n12>

5. Porjadok vedennja Jedynogho turystychnogho rejestr [Procedure of maintaining the Unified Tourist Register]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 chervnja 2024 r. vol. 754. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/754-2024-%D0%BF#n14>

6. Porjadok pidkljuchennja do systemy elektronnoji vzajemodiji derzhavnykh elektronnykh informacijnykh resursiv «Trembita» [The procedure for connecting to the system of electronic interaction of state electronic information resources «Trembita»]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 veresnja 2016 r. vol. 606. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n340>

7. Pro administratyvni poslughy [About administrative services]: Zakon Ukrainy vid 6 veresnja 2012 r. Vol. 5203-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

8. Pro vnesennja zmin do Zakonu Ukrainy «Pro turyzm» ta dejakykh inshykh zakonodavchykh aktiv shhodo osnovnykh zasad rozvytku turyzmu [About amendments to the Law of Ukraine "On Tourism" and some other legislative acts regarding the basic principles of tourism development]: Proekt. Available at: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70072

9. Pro dostup do publichnoji informaciji [About access to public information]: Zakon Ukrainy vid 13 sichnja 2011 r. vol. 2939-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

10. Pro elektronni dokumenty ta elektronnyj dokumentoobigh [About electronic documents and electronic document management]: Zakon Ukrainy vid 22.05.2003 r. Vol. 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

11. Pro elektronnu identyfikaciju ta elektronni dovirchi poslughy [About electronic identification and electronic

trust services]: Zakon Ukrainy vid 5 zhovtnja 2017 r. vol. 2155-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n3>

12. Pro elektronnu komerciju [About electronic commerce]: Zakon Ukrainy vid 03.09.2015 r. Vol. 675-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>

13. Pro elektronni komunikaciji [About electronic communications]: Zakon Ukrainy vid 16.12.2020 r. Vol. 1089-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>

14. Pro licenzuvannja vydiv ghospodarskoji dijalnosti [About licensing of economic activity types]: Zakon Ukrainy vid 2 bereznja 2015 r. Vol. 222-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

15. Pro Nacionaljnu prohramu informatyzaciji [About the National Informatisation Program]: Zakon Ukrainy vid 1 ghrudnja 2022 r. vol. 2807-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

16. Pro osoblyvosti nadannja publichnykh (elektronnykh publichnykh) poslughy [About the peculiarities of providing public (electronic public) services]: Zakon Ukrainy vid 15 lypnja 2021 r. Vol. 1689-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>

17. Pro publichni elektronni rejestry [About public electronic registers]: Zakon Ukrainy vid 18.11.2021 r. Vol. 1907-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text>

18. Pro stymuljuvannja rozvytku cyfrovoji ekonomiky v Ukraini [About stimulating the development of the digital economy in Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 15.07.2021 r. Vol. 1667-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

19. Pro turyzm [About tourism]: Zakon Ukrainy vid 15 veresnja 1995 r. Vol. 324/95-VR. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

20. Pro khmarni poslughy [About cloud services]: Zakon Ukrainy vid 17.02.2022 r. Vol. 2075-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text>

21. Pro cyfrovyj kontent ta cyfrovni poslughy [About digital content and digital services]: Zakon Ukrainy vid 10 serpnja 2023 r. Vol. 3321-IX Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text>

22. Telychko O.A., Rekun V.A. (2022) Rozvytok pravovoji systemy u cyfrovu epokhu [Development of the legal system in the digital age]. *Jurydychnyj naukovyj elektronnyj zhurnal*, vol. 1, pp. 209–212. Available at: http://www.lsej.org.ua/1_2022/53.pdf

23. Tokarjeva K.O., Vrublevsjka-Misjuna K.M. (2021) Pravove rehuljuvannja turystychnoji ghaluzi v umovakh rozvytku ekonomiky Industriji 4.0 [Legal regulation of the tourism industry in the conditions of the development of the economy of Industry 4.0]. *Pravo ta innovaciji*, vol. 2 (34), pp. 111–116. Available at: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/724/628>